MDT-REISGIDS

ONTDEKKINGSREIS · MDT ·

Begin hier de MDT Expeditie!

1 Inpakken

2 Vertrek

3 Onderweg

4 Thuiskomen

Wat is MDT?

Waarom MDT?

MDT eindeloze mogelijkheden

Laat je informeren en inspireren over MDT!

Inpakken

1a Hand-out voor het gesprek met de reisleider

1b Clip: In, naast of op het curriculum

1c Clip: Hoe gebruik je de routekaart?

1d Ontwerpkaartjes

Cyclus:
doen, ervaren, ontmoeten, begrijpen en reflecteren

1a

Hand-out voor het gesprek met de reisleider

1/2

Hé jij daar, ja jij ja.. pak je koffers: we gaan op MDT-reis! En jij, jij hebt de belangrijkste taak op deze reis: jij mag de reisleider zijn. Degene die de MDT-reis mag begeleiden voor de groep studenten. Heb je daar niet altijd al van gedroomd? Vertel eens… waar droom jij van? Waar ga jij voor? Hoe wens jij dat deze reis eruit zal zien?

Dit begeleidend schrijven hoort bij de routekaart van MDT. De vragen kun je voor jezelf beantwoorden en vervolgens bespreken met de MDT-organisatoren. Op de routekaart vind je ook het MDT-paspoort. In het paspoort noteer je de feiten over je gezelschap en waar MDT een plaats krijgt binnen de opleiding.

Jouw rol als reisleider is van onschatbare waarde. Hoe jij je voorbereidt en hoe je naar de reis kijkt heeft directe invloed op de reis. Daarbij is het belangrijk dat jij jezelf kent en jezelf de ruimte geeft om jezelf beter te leren kennen. Reizen is dé manier om jezelf te leren kennen. Dat geldt voor jou, ook voor onze studenten. Wie ben jij: wat is jouw voorkeursstijl van begeleiden? Wanneer wordt het voor jou spannend of ongemakkelijk? Wat zijn jouw talenten en ervaringen die je onderweg goed kan gebruiken? Ben je een planner of een last minute vakantieganger? Tent kamperen of all-inclusive? Hou je van onbekende plekken bezoeken of iets wat op Instagram is aangeprezen?

Als reisleider ben je niet alleen bezig met de activiteit van dat moment, je vertelt ook iets over de achtergrond, context en cultuur etc. Je zorgt dat de tijdsplanning (globaal) in de gaten wordt gehouden en bent er voor de reizigers als de spanningen toenemen zo ‘ver’ van huis, dolend in het onbekende. Hoe is dat voor jou om die rol op je te nemen? Hoeverre past deze rol bij jou?

1a

Hand-out voor het gesprek met de reisleider

2/2

Om MDT te laten slagen is een basispakket in je 'koffer' handig.

Denk aan:

- Een globaal reisplan: als start van de reis. Gebruik hiervoor de ontwerpcanvas en de ontwerpkaartjes van de routekaart en ontwerp globaal de reis, doe dit eventueel met je groep. Wat wil jij doen, ervaren en begrijpen? Wie wil jij ontmoeten? Waarop wil jij reflecteren? Welke stappen wil jij zetten?
- Ruimte: reizen kost tijd. De ene keer duurt het toch langer voordat de bus vertrekt of je moet nog wachten op een paar reizigers voor dat ze gepakt hebben. Ervaar jij voldoende ruimte om mee te bewegen en tijd te investeren voor deze reis?
- Een (dag)boekje: je bent samen aan het leren, bewegen en ontwikkelen. Schrijf op wat je meemaakt, leert en waar je nog een keer naar terug wilt. "Je bestemming is nooit een plek, maar een nieuwe manier om dingen te zien." – Henry Miller. Wat wil jij graag zelf ontdekken/leren/uitproberen?
- Jouw rugzak: jouw ervaringen en talenten zijn van onschatbare waarde. Ongetwijfeld zijn er een aantal onderdelen waar jij je 'stevig' voelt staan. Vertel eens… wat zit er in jouw rugzak?
- Enthousiasme: enthousiasme werkt aanstekelijk, enthousiasme zorgt ervoor dat we niet opgeven bij de eerste tegenslag. Waar krijg jij een glimlach van?

Tot slot nog twee opmerking:

- Je hoeft het niet allemaal alleen te doen! Het is aangenaam als je even je verhaal kan delen met iemand van het 'thuisfront' of gewoon een fijne collega vraagt om met je mee te gaan op reis. Vertel eens: wie neem jij mee op pad?
- Het hoeft niet allemaal perfect! Tegenslagen zorgen ervoor dat we thuis een verhaal hebben te vertellen. Pak de tegenslagen uit, deel ze met je reisgenoten en zorg dat andere reisleiders ervan kunnen leren. Hoe ga jij om met tegenslagen?

Heb je zelf nog vragen?

De reis is de bestemming,
een hele goede reis!

1b

clip: In, naast of op het curriculum

Klik hier om het filmpje te zien

1c

clip: Hoe gebruik je de routekaart?

Klik hier of scan de QRcode om het filmpje te zien

Vertrek

2a Reisgezelschap in beeld

2b 3 Reisverhalen expeditieleiders

Voorwaarden en motivatie/ betekenis geven

2a

Reis-gezelschap in beeld

Tijdens een reis gaat het niet alleen om wat je meemaakt, even belangrijk is met wie je het meemaakt. Daarom is het fijn om te weten uit wie je reisgezelschap bestaat: wie heeft waar zin in, wie is waar goed in? Wees nieuwsgierig naar elkaar en spreek verwachtingen naar elkaar uit.

Want het kan flink botsen: de één wil op de bonnefooi en bij de volgende breekt het zweet uit van het niet weten... dat gaat op voor reizigers en óók voor studenten en docenten.

Tip: ontwerp samen met je studenten je MDT-reis met behulp van de routekaart, waardoor studenten mede-eigenaar zijn van de MDT-reis.

2b

3 Reisverhalen expeditieleiders

MDT als spiegel voor veiligheid, motivatie én zelfkennis.

Bevlogenheid brengt beweging in een mienskip

Begin bij wat je raakt (hart), pak door met wat je kan (handen)

Op Firda worden studenten uitgedaagd een ‘big-challenge’ aan te gaan binnen hun Maatschappelijke Diensttijd (MDT).

In deze serie portretteren we een aantal expeditieleiders: docenten die het initiatief steunen en de studenten begeleiden op hun reis.

Het blijkt niet alleen een reis voor de studenten: ook de docent is volop aan het leren!

2b

Reisverhalen expeditieleiders

MDT als spiegel voor veiligheid, motivatie én zelfkennis.

1/2

Interview met docent Minze

Dit traject verliep niet vlekkeloos en juist dat is leerzaam! Minze wil zijn verhaal delen én de bijbehorende lessen. Hij werkt al jaren als vakdocent en hij laat zich kennen als heel betrokken, vriendelijk en welwillend.

Voor MDT heb je een veilige groep nodig. *"Ja, hier raak je meteen het pijnpunt. Er was geen positief gevormde groep. De setting was niet veilig genoeg om dit soort onderwerpen te bespreken. Door studenten werd dit gezien als te soft, en bij de opleiding handel zijn we 'stoere jongens en meisjes'. Een reden dat MDT niet goed werkte is dat er onvoldoende veiligheid was om überhaupt over dingen te praten."*

In hoeverre heb je het gevoel te kunnen werken aan de groepsdynamica? *"Ik heb niet het gevoel hier goed en adequaat aan heb kunnen werken. We hebben het beoogde traject uiteindelijk verkort en studenten meer vrijgelaten door enkel uit te spreken wat we verwachten. Uiteindelijk is er één groep die een grote challenge heeft gedaan."*

Het vraagstuk van een 'veilige groep' is MDT-overstijgend. Het komt neer op de vraag: hoe ga je als team studenten opvoeden? Tegelijkertijd kan de MDT hierin van betekenis zijn. *"Er moet groepsvorming plaatsvinden en dat is een lastig proces. Het MDT-traject heeft ons geconfronteerd met de tekortkomingen in de groepsvorming en ons aangezet hier actief iets mee te doen. Voor de nieuwe eerstejaars is het idee nu MDT-kort te integreren in het introductiekamp. Doordat ze drie dagen op een kampeerboerderij zitten, zijn ze meteen op elkaar aangewezen en leren ze elkaar een beetje kennen. Dat zijn de ingrediënten voor de start van een goede groepsdynamica."*

Naast een veilige groep is 'motivatie' ook belangrijk voor een MDT. Hoe was de motivatie voor MDT? *"Slecht. Op een gegeven moment werd gezegd: 'ik vind het belachelijk: hiervoor zit ik niet op school. Ik zit op school om te leren verkopen, niet op dit te doen.' Ik denk dat je het MDT-traject op een andere manier over moeten brengen. Allereerst beter communiceren wat ons doel is en waarom we het doen. Maar ook door beter aan te sluiten bij de studenten. Ik denk dan bijvoorbeeld om een verbinding te maken met maatschappelijk ondernemerschap. Integratie bij bestaand onderwijs is het mooiste en het meest relevant! Dit maakt dat MDT begrijpelijk: je kiest voor de opleiding handel en ondernemen en dan ga je met maatschappelijk ondernemerschap iets doen. Dat klinkt heel logisch voor een student!"*

De aansluiting speelt dus een rol in hun motivatie? *"Ja het moet relevant zijn. Nog los van het feit dat we vooraf vertellen waarom we het belangrijk vinden wat we doen, gaan ze het dan zelf als zinvol ervaren. Omdat het in hun eigen beroepscontext geïntegreerd*

2b

Reisverhalen expeditieleiders

MDT als spiegel voor veiligheid, motivatie én zelfkennis.

2/2

is en ze zelf voelen dat het hier past. Daarnaast helpt MDT studenten om zich te oriënteren op wat ze willen en bij hun past. Bij handel en ondernemerschap denk ik dat 2 van de 10 studenten de studie kiezen omdat ze denken: 'dit past echt bij mij'. 8 van de 10 studenten denken: 'ik heb geen idee, ik had economie in mijn pakket of het is wel een mooie brede opleiding'. Persoonlijk vond ik de individuele gesprekken met studenten binnen MDT erg waardevol. Dan merk ik dat een student serieus nadenkt over zijn waarden en waarom iets belangrijk voor hem/haar is."

Hiermee zeg je dat MDT zelfkennis vergroot. Kun je dat nog wat verder toelichten? *"MDT zorgt ervoor dat studenten ervaringen op kunnen doen in een omgeving die niet bekend is. Het leren kennen van mensen die niet in jouw kringetje zitten, of het nou met kinderen is, of met ouderen, of iets in de buurt, is vreselijk waardevol. Studenten zitten namelijk over het algemeen erg in hun bubbel. MDT helpt studenten uit hun comfortzone te gaan en daarmee leren ze zichzelf kennen. Het gaat niet alleen om in een andere context te stappen, maar dit ook doen vanuit een ander doel: namelijk iets doen voor een ander. Op een gegeven moment beseffen studenten dat dit heel leuk is om te doen."*

Op welk moment tijdens het MDT-traject had je het gevoel, hier draait het echt om? *"Er zijn kleine momenten geweest waarbij ik dacht, dit is leuk, mooi en waardevol. Bijvoorbeeld in gesprek met studenten over wat zij vonden van MDT. Op deze vraag kwamen niet veel positieve reacties. Toch kwam er vanuit iemand, waarvan ik het totaal niet had verwacht, de reactie: 'maar we leren elkaar nu toch wel een beetje kennen'. Hij had oog voor iets dat gebeurde in de groep, terwijl de rest dat niet opmerkte."*

Tot slot: waar zou je behoefte aan hebben, wanneer je opnieuw een MDT-traject gaat begeleiden? *"Ik zou behoefte hebben aan sessies, waarbij ik met andere collega's kan kijken: hoe doe jij dat? En niet alleen met mensen die MDT doen, breder. Ook samen sparren hoe we MDT het beste kunnen integreren. Dus kennis ophalen bij andere collega's/vestigingen en kijken hoe MDT het beste past in de context."*

2b

Reisverhalen expeditieleiders

Bevlogenheid brengt beweging in een mienskip

1/2

Interview met docent Rosanne

Rosanne is een bevlogen docent. Vanuit waarden als ‘liefde’ en ‘gelijkwaardigheid’ geeft ze de MDT-begeleiding vorm. MDT stimuleert gelijkwaardigheid. Gelijkwaardigheid betekent voor haar dat je ondanks dat je verschilt van leeftijd, afkomst, ras, geslacht allemaal mens bent en dat je elkaar als mens moet behandelen. Wanneer je waarden in lijn zijn met wat je doet, dan versterkt dat, blijkt uit dit interview.

Niet alleen Rosanne is bevlogen, ook de studenten zijn bevlogen, zo blijkt uit haar ervaring. *“De passie om iets te doen voor een ander die je kent en wat in je regio zit, dus om daar impact te maken en te veranderen, dat wil gewoon iedereen. Dat wil ook iedere jongere. Daar ben ik wel achter gekomen.”*

Ze vertelt verder. *“Ik heb het nu twee keer gedaan en ik heb in beide groepen van 25 studenten maar één student gehad die niks heeft opgeleverd.”* Een student organiseerde een sportmiddag op het speciaal basisonderwijs. *“Hij vond het enorm spannend om te doen. Het zijn leerlingen met syndroom van Down of leerlingen met niet aangeboren hersenletsel, sommige kunnen niet lopen, dus dat was een mooie uitdaging voor hem.”* Veel andere studenten hebben een challenge gedaan met ouderen. Twee studenten zijn vrijwilligerswerk met ouderen blijven doen.

Rosanne heeft gebruik gemaakt van workshop van Young Impact. Met een andere groep heeft ze een oefening gedaan waar ze zelf ervaring mee had. *“Ik wil vooral dat het aansluit op de behoefte die ik heb als docent. Er is veel vrijheid. We hebben allemaal programma’s die we kunnen doen als docent, maar het hoeft niet.”*

Haar rol als begeleider bestond onder andere uit ‘achterover leunen’ en ‘vertrouwen geven’. Dat lukt goed, omdat deze studenten deze coachende aanpak gewend zijn. Studenten gaan op het laatste moment aan de slag is haar ervaring. *“Ze presteren echt super goed onder druk. Dat is wel echt een kick, voor mij ook, omdat ik het echt loslaat.”*

‘Terugkijken’ is onderdeel van de MDT-begeleiding. De oefening waar Rosanne mee is gestart bij het MDT traject liet ze aan het einde terugkomen, zodat studenten de oefening begrijpen en kunnen voelen waar en waardoor ze een gelukkiger mens worden. Studenten geven de feedback dat het hun ‘voldoening’ heeft gegeven. De student die de sportdag organiseerde voelde een kick: *“hij heeft ze als normaal kind behandeld en alle mogelijkheden gezien. Je wordt er als mens gelukkig van iets te bereiken en iets te doen voor een ander en uit je comfortzone durven stappen en naar een ander type doelgroep te gaan,”* zo blijkt uit de MDT ervaring. *“Waarom is die Mienskip zo waardevol in Friesland? Waarom zeggen ze over*

2b

Reisverhalen expeditieleiders

Bevlogenheid brengt beweging in een mienskip

2/2

Friesland: ze zijn armer, maar toch gelukkiger? Vooral ook onder de jongeren, zeker in coronatijd. Dat komt omdat dat iets doen voor een ander heel belangrijk is, omkijken naar elkaar."
Rosanne is geïnspireerd door de ervaringen van de studenten. Een student vertelde dat ze niet meer schrikt als een oudere een praatje wil maken en dat dan gewoon doet. *"Ik ben niet opgegroeid met mijn opa's en oma's, die waren al overleden toen ik nog jong was. Ik vond het ook altijd eng als die oude mensen met een rollator tegen me aan gingen kletsen. Ik neem nu ook de tijd voor oudere mensen, even stilstaan, even vertragen. Ik heb net een koffie-ochtend gehad met dementerende ouderen."*
Zo ligt er alweer een (levens)les voor het oprapen: je eigen gedrag kan veranderen.

MDT is voor Rosanne dé kans om los te komen van het reguliere onderwijs. Betekenisvol onderwijs vorm te geven in een maatschappelijk context. *"Als jij leert om te timmeren is het eerste wat je maakt een vogelhuisje. Dat is leuk en dat vogelhuisje gaat mee naar huis. Alleen de vraag te stellen 'voor wie wil jij het vogelhuisje maken?' En 'wat is belangrijk voor jouw vogelhuisje?' Dan ontstaat er iets. Het is een andere manier. Eerst de behoefte vragen in plaats van: dit is de reader en zo maak je een vogelhuisje. Dat vind ik fascinerend. Dat type onderwijs kun je aanboren. Het staat of valt wel bij mensen in het team dat dit ook belangrijk vinden en dat ook zo willen doen. Je kan iets bouwen dat relevant is voor jouw omgeving."*

Integratie tussen MDT en regulier onderwijs krijgt vorm. *"We hebben met bouw in Drachten een samenwerking gezocht met een welzijnsorganisatie. We willen het meer een onderdeel maken van het curriculum en niet als een apart project."* Hetgeen wat studenten moeten leren in de opleiding tot een project maken dat maatschappelijk relevant is. *"Je moet wat creatiever gaan zoeken. Voor Handel & Ondernemen gaat dat gebeuren en Sneek wil dat ook met Bouw. Bij die opleidingen zit de behoefte om die verandering toe te passen."* Soms is het maakproces niet maatschappelijk relevant, maar de opbrengst wel. *"Ze zijn nu bezig met een grote barbecue bij Techniek in Sneek. Die gaan ze voor KiKa veilen. Een aantal hebben ze al verkocht, dat is echt fantastisch. Ze vinden dat leuk om te maken en er zitten een aantal technieken in die ze moeten kunnen. De barbecue is op zich niet maatschappelijk relevant, maar de opbrengst wel! De motivatie zit in wat het hun oplevert. Ze hebben een doel gesteld, ze willen 5000 euro ophalen voor KiKa."*

2b

Reisverhalen expeditieleiders

Begin bij wat je raakt (hart), pak door met wat je kan (handen)

1/2

Victor vertelt

Victor is als techniekdocent betrokken bij MDT en vind het belangrijk dat hij samen met zijn studenten en collega een steentje bijdraagt aan de maatschappij. Maatschappelijke Diensttijd lijkt minder voor de hand te liggen voor de technische beroepen, maar niets is minder waar! Juist deze studenten kunnen via hun talent en ambacht fantastisch bijdragen.

Hoe kwamen jullie bij het thema van de maatschappelijke diensttijd?

“In de tweede workshop is er een antwoord gekomen op de vraag waarvoor wij ons willen gaan inzetten. In de eerste instantie waren er twee groepen, de eerste groep wilde zich inzetten voor het milieu, met name de route van school naar de Albert Heijn. Op deze weg ligt veel afval en daar wilden ze iets aan doen. Het bleek echter lastig om iets voor de gemeente te maken wat ook daadwerkelijk geplaatst wordt i.v.m. veiligheid en vergunningen etc. Eén van de studenten vertelde een heel aangrijpend verhaal over een klasgenootje van vroeger. De hele groep heeft toen besloten om geld in te zamelen voor KiKa.”

En zo ging de klas aan de slag! Met metaal werden vogeltjes en vlinders gemaakt voor in de tuin. Eén student heeft er al 120 stukjes van verkocht. Er werd ook een hele grote barbecue op een aanhangwagen gemaakt. Daarnaast nog terrashaarden en rocket stoves (kooktoestellen voor buiten). Hetgeen wat werd gemaakt werd verkocht op school of via internet.

“De studenten zetten hun technische kennis en vaardigheden in om zelf niet per se beter van te worden, maar om iets voor een ander (in dit geval KiKa) te betekenen, dat vind ik ontzettend mooi!”

Wat heb je volgens Victor nodig om een Maatschappelijke Dienst Tijd te laten slagen:
“Zulke projecten vallen of staan met betrokken collega’s en studenten en dat is hier zeker het geval!”

Onderweg

3.1 Wat te doen in deze fase / verdieping ontwerpkaartje

3.2 3 reisverhalen van studenten

Hoe maak ik/we er betekenisvol onderwijs van?

3a

Wat te doen in deze fase / verdieping ontwerpkaartje

durven op pad te gaan, er voor te gaan

Alle begin is moeilijk en verdient vriendelijke aanmoediging. En tegelijkertijd is het begin ergens van vaak ook leuk en spannend. Dat zorgt voor energie om er vol goede moed aan te beginnen. Pas wanneer je een tijdje op reis bent, slaat de vermoeidheid toe, word alles 'normaler' en neemt de beginnersenergie af. Dan komt het aan op vertrouwen, volharden en elkaar op de been houden en koers houden.

Enkele tips om elkaar te steunen en aan te moedigen:

- Doe een check-in tijdens de MDT bijeenkomst
- Maak het leerproces inzichtelijk, zoals met deze leerkuil (zie hieronder) en bevraag elkaar/ geef complimenten op de voortgang. (Leren is niet zo leuk als je onderin de kuil zit)

CHECK-IN is:

- Krachtig en eenvoudig;
  Geeft iedereen de ruimte om iets te zeggen
- Verdiept relaties;
  Geeft inzicht in zaken die belangrijk zijn voor de groep

Mogelijke check-in vragen

- Wat houd jou op dit moment het meest bezig in je MDT-reis?
- Welke liedje past voor jou bij deze dag?
- Hoe zit jij er op dit moment bij, qua energie?
- Welke afbeelding (beeldkaarten) kies je voor vandaag?
- Wat heeft jou vanochtend verrast?
- Waar ben je eigenlijk elke dag dankbaar voor?

Stel de vraag, geef iedereen nadenkruimte en ruimte om te delen.

3b

3 reisverhalen van studenten

BINGO!

Podcast: de Weegschaal

De vibe kwam erin!

Op Firda worden studenten uitgedaagd een ‘big-challenge’ aan te gaan binnen hun Maatschappelijke Diensttijd.
In deze serie portretteren we een aantal studenten en hun ervaringen.

3b

Reisverhaal van student

BINGO!

1/2

Het is donderdagmiddag en we zitten in een ruim klaslokaal in Drachten. Sjoukje en Joelle zijn al ‘uit’, maar vinden het leuk om te vertellen over hun belevenissen. Ze zijn beide 17 jaar en zitten in het eerste jaar van hun opleiding Management Assistent. Tijdens hun Maatschappelijke Dienst Tijd hebben ze ervoor gekozen een uitstapje te maken naar de ouderenzorg.

Joelle vertelt:
“We hadden twee dames, vriendinnen van elkaar, opgehaald. We gingen naar de zaal, waar we de Bingo gingen spelen. Toen we zaten kwam er een andere, voor hun onbekende, dame bij. Na een tijdje waren ze aan het kletsen alsof ze elkaar al jaren kenden. Ik vond het leuk om te zien dat ze met z’n drieën een gezellige middag hadden. Voor mij voelde het alsof ik gezellig met vriendinnen was en dat de Bingo geen ‘moetje’ was.”

Joelle en Sjoukje hadden nog niet eerder tijd doorgebracht met iemand die dementerend is, laat staan een spelletje Bingo met ze gespeeld! Het was een nieuwe ervaring en dat is leerzaam. Het leeftijdsverschil of de dementie bleek niet in de weg te zitten voor een praatje. *“Iedereen was zo blij dat we er waren!”*

Joelle is door deze ervaring gaan nadenken over haar loopbaan en overweegt een baan binnen een zorginstelling of ziekenhuis.

Voor Sjoukje zit de winst in het leren kennen van de doelgroep en daardoor het respect dat ze heeft gekregen voor mensen die in de zorg werken. *“Wij waren er maar één middag, maar ik was echt moe!”* Ze weet door de ervaring beter hoe ze in contact komt met ouderen. *“Ik werk in een supermarkt en merk dat ik nu sneller vraag: zal ik u even helpen?”*

Beide moeders werken in de de ouderenzorg, waardoor ze op het idee kwamen op iets voor ouderen te organiseren. En Bingo was het eerste wat in ze opkwam én vinden ze het leukste om te doen. Dus die keuze was snel gemaakt. Iets organiseren waar je zelf óók plezier aan beleeft blijkt een belangrijk ingrediënt in het geven van aandacht aan een ander!

De Bingo was door de studenten tot in de puntjes voorbereid; inleven in de doelgroep, nadenken over écht leuke cadeautjes, contact leggen met de instelling en het slepen met tassen vol boodschappen.

Uiteraard verliep het allemaal niet vlekkeloos, zo wisselde de groepssamenstelling en de motivatie. Vlák voordat de Bingo-boodschappen gedaan moesten worden, lieten twee groepsgenootjes het afweten via een berichtje. Daar sta je dan met je troostprijzen in de kou…

3b

Reisverhaal van student

BINGO!

2/2

De dames gaven en niet op en gingen! Juist díe insteek, om toch door te zetten en er iets van te maken, maakt het verschil. Dat beaamde de begeleidende docent ook, die kwam kijken bij de Bingo.

De uitdaging zat voor Sjoukje en Joelle in het organiseren: alles regelen, zelf contact leggen (zo bleek bellen handiger dan mailen). *“Dit was ons eerste project waar wij de leidinggevende waren.”* Er was vertrouwen in de plannen vanuit de opleiding en dat uitte zich ook in het te besteden budget voor deze big-challenge.

Als ik hen vraag welk cijfer ze zichzelf zouden geven, kijken ze elkaar heel even aan en zeggen dan beslist: *“een tien!”*

3b

Reisverhaal van student

Podcast: de Weegschaal

1/2

In dit MDT-avontuur ging de gehele klas op reis, samen een product maken, een product die past bij de opleiding journalistiek? Een deel van de redactie van ‘podcast de Weegschaal’ en hun docent vertelt over hun avontuur. Namen van de studenten en docent?

WAAR BEGINNEN WE AAN?

Zowel de docent als de studenten wisten niet waar ze aan begonnen toen ze aan de start stonden. “Ik had nog nooit van een MDT gehoord.” Gelukkig was er tijd, geld én ruimte beschikbaar. De workshop van Young Impact hielp in het scherpstellen van het onderwerp. *“Zo begon het mooie avontuur met een geweldige klas!”*

DE KADERS WAREN ZOEK

Docent vertelt:
“Het mooie was: zij wisten ook niet precies hoe het in de klas moest vorm worden gegeven. Dus dat was aan mij en aan de klas. Ik vind het als docent fijn als de klas daar zelf inspraak in heeft en ik daarin kan faciliteren. Dat is meer mijn stijl. En gelukkig pakt deze klas dat ontzettend goed op!”
Student vertelt:
“Ik vond het wel heftig, vooral in het begin. Toen had ik af en toe wel even van waar zijn we aan begonnen en wat voor opdracht hebben we nu weer gekregen? Maar toen we eenmaal bezig waren ging het soepel. We hadden een goede werkhouding, het ging gewoon goed.”

Uit de MDT-ervaring blijkt dat iedereen een andere voorkeursaanpak heeft. De één vindt het fijn als het nog niet zeker is en dat hij gaandeweg mag ontdekken en een ander wil richting, kaders of minimaal een voorbeeld. Terugkijkend zijn ze tevreden over het resultaat van de Podcast.

ONTSTAAN VAN PODCAST DE WEEGSCHAAL

De docent kwam met het idee van een podcast en dat werd opgepikt. Middels een werkvorm in de klas met post-its kwam het thema ‘kansenongelijkheid’ naar voren. *“Ons logo, ons beeld van onze podcast is een weegschaal. Van gelijkheid.”* De deelonderwerpen van de podcast werden: vooroordelen, armoede en menstruatiearmoede. Een podcast door studenten voor studenten. *“Het moest zo echt mogelijk zijn.”* S: *“Zo authentiek mogelijk. Hierom werd ervoor gekozen om niet te knippen in de podcast.”*

Het werkte goed. De studenten voelden een klik met hun gasten en zich verdiepen in de onderwerpen sprak hen aan. En het werkt om *“een onderwerp te kiezen voor de eerste aflevering waar we oprecht geïnteresseerd in waren.”*

De studenten werden gedurende het proces met beperkingen geconfronteerd. Zo kregen ze geen toestemming om de podcast te publiceren. Het heeft gevolgen wat je naar buiten brengt.

Docent: *“Stel er komt naar voren dat de Friese Poort (tegenwoordig: Firda) super veel vooroordelen heeft.*

3b

Reisverhaal van student

Podcast: de Weegschaal

2/2

Dan kan je hem hier in school misschien naar buiten brengen, maar niet en plein public." Dit aanvoelen is onderdeel van hun toekomstige vak. En tegelijkertijd zegt de student daarover: *"Ik ben ervoor om gewoon duidelijk te maken van dit is er aan de hand. We gaan het niet mooier maken dan dat het is."* Docent: *"En daarvoor zijn jullie inderdaad journalisten!"*

WAT HEEFT HET OPGELEVERD?

De podcast heeft veel dingen opgeleverd en niet in de laatste plaats de menstruatiekastjes op de tweede verdieping. *"Het mooiste vond ik dat ik een gesprek met Jolanda Brouwer had voor de podcast. Zij gaat over de menstruatiekastjes. In de podcast hadden wij een fijn gesprek in de hele muffe, warme podcast-ruimte. Jolanda had zich heel goed voorbereid. Uiteindelijk kwam ik met de vraag: hoe komt het dat er op deze tweede verdieping en daarboven eigenlijk geen menstruatiekastjes zijn en beneden wel? En hoe kan ik dat aanvragen? Ze keek me aan en ze zij dat ze daarbij kan helpen. En zo is het geregeld dat ook menstruatiekastjes op deze verdieping zijn gekomen."*

Student Annemarijn heeft laten zien dat ze kan leidinggeven en duidelijk is wat moet gebeuren. Iedereen volgde dat op. Student J: *"Ze is een echte kartrekker geworden."*

Een podcast brengt verhalen op gang. En als de microfoon uitstaat komen er nog meer verhalen op gang, zo blijkt. Veelal hebben we het niet over vooroordelen, armoede of menstruatiearmoede. Dat wél doen schept een band. Student F: *"Ik denk dat onze klas al heel hecht was. We hebben elkaar wel beter leren kennen door het verhaal. Want ik vertelde bijvoorbeeld wat over armoede. We waren ook heel open."*

Tot slot een tip van de docent: *"ik denk voor docenten die dit ook willen doen, het loslaten de kunst is om echt tot iets moois te komen. Ze hebben in het begin tegen mij gezegd: je bent zelf ook onderdeel en je moet leiddinggeven. Ik denk dat dit wel de mooiste manier is om dit voor elkaar te krijgen."*

3b

Reisverhaal van student

De vibe kwam erin!

In Sneek vertellen drie studenten enthousiast over hun ervaring. Ilona, Hedwig en Maikel volgen de opleiding??? en organiseerden afgelopen schooljaar een feest in Bolsward. Om de verbinding tussen mensen te bevorderen én natuurlijk omdat het gewoon een gaaf idee is!

Wanneer de studenten brainstormen over de challenge, werpt Maikel al grappend op dat hij wel een DJ-show kan organiseren. Ilona en Hedwig zijn enthousiast en langzaam wordt de grap werkelijkheid.

De voorbereidingen blijken belangrijk en gaan niet vanzelf. Bijvoorbeeld het boodschappen doen. *"Toen liep ik met 3 van de six-packs cola rond. Op een gegeven moment had ik geen armen meer over!"*, vertelt Maikel wrijvend over zijn armen. Of de kapotte geluidsbox. *"Op een gegeven moment hadden we nog maar twee weken en toen moesten we nog de plek regelen en die boxen, het geluid. Dat was drama! Maar we hadden al zó veel georganiseerd, dan gaan we echt niet stoppen omdat er iets misgaat met de muziek. We hebben doorgezet terwijl de helft van de boxen stuk was."* Door de tegenslagen kwamen ze erachten dat ze samen goed kunnen doorpakken en op elkaar kunnen bouwen.
Volgens Ilona werd het tijdens het feestje pas laat op de avond écht leuk. *"De vibe kwam erin. Iedereen zat eerst een beetje aan de bar te niksen en toen gingen ze wel de dansvloer op…"*

De jongeren kijken met plezier terug op het feest en maken nu grappen over een volgende editie, op een nog grotere en professionele locatie. Iets organiseren en realiseren geeft een kick en gevoel van eigenwaarde. Ze zijn dik tevreden met het resultaat van hun challenge. Het delen van deze ervaring, het vieren van het succes, het overwinnen van de tegenslagen levert verbinding op. *"We zijn nóg betere vrienden geworden!"*

Ze hebben het gevoel dat ze hun DJ-feest heeft bijgedragen aan verbinding tussen mensen. Iets organiseren voor anderen geeft het gevoel dat je ertoe doet. Een van hen, Maikel, had al eerder ervaring opgedaan met het delen van zijn hobby binnen MDT-verband en geeft DJ-les aan leeftijdsgenoten die 'niet zo goed zijn in vrienden maken'. Gezien worden in je talenten en hierop uitgedaagd worden blijkt een waardevol ingrediënt voor een geslaagde Maatschappelijke Diensttijd. Het geeft een red-bull gevoel. *"Ik was altijd al van mensen bij elkaar brengen, mensen helpen. En ik heb plezier in DJ-en, dat zie je er ook wel aan af, als ik shows heb."*

Door de intensieve samenwerking en het waarmaken van het plan is de verbinding tussen dit drietal flink verstevigd. *"We hadden ook alle drie een MDT-shirtje aan!"*

Thuiskomen

4.1 Wat te doen in deze fase

4.2 Woord achteraf; het is onderwijs - we doen niet zomaar wat

Wanneer is het goed?
Voor wie is het goed?

4.1

Wat te doen in deze fase

Het moment van thuiskomen. De één kan niet wachten op het moment en de ander krijgt buikpijn van het idee en kijkt met weemoed terug op de reis. Voordat je de tassen in de hoek gooit en ze niet meer aanraakt, lees eerst even dit:

Bij de thuiskomt heb je nog wat belangrijks te doen: uitpakken! Als je deze fase overslaat doe je de opgedane (leer)ervaringen tekort. De ervaring verwaait, want heeft nog (te) weinig betekenis gekregen. Met het 'uitpakken' van de ervaringen voorkom je dat de leerervaringen verwaaien. 'Uitpakken' doe je met name door te #begrijpen en te #reflecteren. Het (samen) terugkijken krijgt de aandacht. Ervaringen ondertitelen en betekenis geven staan centraal.

Ook hier kunnen de drie perspectieven: ik – de ander – de wereld richting geven. Een paar invalshoeken:

Ik - op welke manier geef jij (als reisleider of student) betekenis aan deze ervaring? Wat heb je geleerd? Met welk nieuw gedrag heb je geëxperimenteerd?
De ander – wie/wat heb jij ontmoet en hoe heb jij gereageerd? Wat heeft je geraakt? Waardoor?
De wereld – op welke manier heb jij /hebben jullie een verschil gemaakt? Welke andere wereld zijn jullie binnengestapt? Hoe heb je meegedaan; door jouw wereld in te brengen of aan te sluiten bij de ander? Welke aanstekelijke initiatieven vragen om een vervolg?

Tot slot; in deze reisgids staan verhalen. Verhalen zijn de manier om de ander te raken en mee te nemen op jouw reis. Op welke manier ga jij jouw verhaal delen?

Wel thuis!

Idee

Laat studenten één ervaring – die voor hem/haar het verschil heeft gemaakt – uitpakken door erover te schrijven alsof je in het hier en nu beleeft, neem alle zintuigen mee. Zet de ervaring in een lijstje.

Laat studenten MDT ervaring op hun cv zetten: hoe geven ze een beknopt weergave van deze ervaring? Of geef elkaar een aanbeveling over een talent van de ander.

4.2

Woord achteraf; het is onderwijs - we doen niet zomaar wat

1/2

Sinds ?? is er gestart om binnen de school MDT reizen te maken. Die ervaringen hebben ons geholpen deze reisgids en de routekaart te ontwerpen.

We ontdekten dat het werkt om MDT als een reis te beschouwen. Een reis waarbij het om het onderweg zijn gaat (het proces) en niet de bestemming zoals op een geboekte vakantie waar de meeste onderdelen al vastliggen. Je ontwerpt de MDT reis om te kunnen afwijken, want niet iedereen die ronddoolt is immers verdwaald.

Reizen staat synoniem voor een lerende aanpak. Reizen nodigt uit voor co-creatie en met elkaar richting bepalen. Geen blauwdruk of vastliggende structuur. Waar we precies uitkomen is het resultaat van de gewenste situatie, omstandigheden en voortschrijdend inzicht.

Met de twee documenten:

- de fysieke routekaart die jou als reisleider uitnodigt om de reis te ontwerpen.
- De digitale reisgids met achtergrondinformatie die verdiepend en verhelderend werkt.

Willen wij als ontwerpers het volgende bereiken:

Als eerste: enthousiasme aanwakkeren. Inspirerende reisleiders maken het verschil! Door ideeën, verhalen van reisleiders te delen. De routekaart is ook een gesprekstool, om vooraf en achteraf te delen met anderen over de mdt-reis.

Houvast en ontzorgen: reizen is spanend, want je stapt in het grote onbekende. We hopen dat de routekaart waarop je de mdt-reis ontwerpt voldoende houvast geeft om te kunnen loslaten. Zo geeft het paspoort inzicht waar MDT een plek krijgt binnen het groter geheel van de opleiding.

Kwaliteitsborging: door over de (onderwijs)stappen na te denken kun jij verantwoorden waarom je doet wat je doet. Het expliciet maken van het overkoepelend thema geeft richting waar jij opstuurt. Dat doet er toe! Op het paspoort geef je een verantwoording voor de gemaakte uren, mogelijk te gebruiken voor subsidie van de MDT.

4.2

Woord achteraf; het is onderwijs - we doen niet zomaar wat

2/2

Hieronder liggen twee belangrijke principes voor het onderwijs en Firda in het bijzonder.

1. De docent staat dichtbij het leerproces van de student en heeft daar invloed op. Daarnaast heeft de docent professionele ruimte en autonomie om zijn/haar werk kleur te geven. Hierdoor zijn/haar waarden, ervaring, overtuigingen, pedagogische en didactische bagage etc. zijn van belang. Dit komt in MDT tot uiting. Hoe maak ik onderwijs? Waar leren studenten van en waar zijn ze enthousiast over? MDT-reis begeleiden is een plek waarbinnen de docent opnieuw kan uitvinden en experimenteren wat onderwijs maken betekent en wat werkt in onderwijs. Een plek om te professionaliseren.

2. Firda biedt méér dan vakonderwijs en stimuleert dit bij studenten en medewerkers door de oproep ‘Leer jezelf het leven door.’ Firda biedt betekenisvol beroepsonderwijs met een interlevensbeschouwelijk karakter. Om dit vorm te geven zijn de grondwoorden ontmoeten, meedoen en betekenis geven. Binnen MDT krijgen deze grondwoorden invulling evenals de drie lagen: ik – de ander – de wereld. MDT biedt een kans om interlevensbeschouwelijk onderwijs te verdiepen.

Goede reis!

Wat is MDT?

MDT:
Een beetje voor jezelf én een beetje voor de ander.

Maatschappelijke diensttijd is een traject dat geïnitieerd is door de overheid, bedoeld voor jongeren tussen de 12 en 30 jaar oud. Het ministerie van OCW werkt hierin samen met jongeren, maatschappelijke organisaties, scholen, gemeenten en andere ministeries en dus ook met ons: FIRDA!!

Het draait bij een MDT om 3 pijlers, namelijk:

1. Het is een traject om je talenten in te ontdekken en te ontwikkelen,
2. Je ontmoet nieuwe mensen
3. Je doet ondertussen iets voor een ander of nog grootser: je draagt een steentje bij aan de samenleving.

Het is prachtig dat we MDT binnen Firda kunnen aanbieden. Zo is het voor onze studenten beter te combineren met hun vaak al heel drukke levens. Op deze manier hoeft het niet allemaal náást school, maar is het onderdeel van hun opleiding.

In een regulier MDT- traject stopt een student zo'n 80 uur, binnen zes aaneengesloten maanden. Een docententeam kan er voor kiezen een MDT-traject te combineren met een programmaonderdeel, zoals een keuzedeel of bijvoorbeeld Burgerschap.

MDT kan verbredend of verdiepend werken: omdat 'iets voor een ander doen' meer voor de hand ligt bij een zorg en welzijnsopleiding, zoeken deze studenten sneller de verdieping door zich te richten op een specifieke doelgroep. Studenten van andere opleidingen verbreden juist hun blik en ervaring via MDT. De trajecten lopen dan via LOB, Burgerschap of een keuzedeel.

Waarom MDT?

- Betekenisvol Beroepsonderwijs
- Bloeizones
- Brede Vorming

Klik hier of scan de QRcode om het filmpje te zien

Betekenisvol Beroeps-onderwijs

Bij Firda leer je jezelf het leven door!

Het geven van goed beroepsonderwijs is voor Firda natuurlijk belangrijk. Uiteraard is er aandacht voor vakkennis, vakvaardigheden en de houding die nodig is om je beroep goed te kunnen beoefenen. En tegelijkertijd wordt het steeds duidelijker dat er in het leven meer nodig is dan de beheersing van sec beroepsvaardigheden. Firda; leer jezelf het leven door!

De wereld om ons heen zit barstensvol uitdagingen en nu alles met alles verbonden is, lijkt die wereld nóg complexer dan eerder.

Om als student dan je plek in te kunnen nemen, mee te doen, toe te voegen, is het wezenlijk dat er voldoende ontdekkingstijd en ruimte is binnen de opleiding. Zodat je erachter kunt komen je hart sneller van gaat kloppen, op welke momenten jij je beste beentje voorzet, waar je voor gáát, wat je anderen kunt bieden en welke talenten je kunt benutten. Een studie op het mbo gaat dus óók over wat voor de student van betekenis is, waar die voldoening uit haalt en waar deze zich in werk én daarbuiten voor wil inzetten.

Het is mogelijk om deze ontdekkingen niet alleen op school te doen, binnen de muren van het klaslokaal, maar vooral ook in het echte leven, in de praktijk. En prachtige oefenplek hiervoor is een MDT, voluit Maatschappelijke Diensttijd.

Bloeizones

Firda stelt het maatschappelijk belang voorop en dat doen we in deze regio met elkaar en voor elkaar. Want iedereen kan meewerken aan een betere wereld: dat is niet alleen ‘n goed idee: het komt tot leven in een MDT. MDT staat voor Maatschappelijke Diensttijd en studenten van Firda kunnen deelnemen aan een MDT-traject gekoppeld aan hun opleiding.

Zo investeert Firda in de Brede Welvaart van onze regio. Bij brede welvaart kijken we verder dan het Bruto Nationaal Product; hierbij draait het ook om het gevoel van welbevinden. Denk aan omkijken naar elkaar, je ergens ‘thuis voelen’ of voldoende kansen ervaren om iets van het leven te maken.

Om onze regio een impuls te geven, kijken we af bij de Blue Zones. Dit zijn plekken op de wereld waar mensen opvallend ouder worden en gelukkiger zijn dan op veel andere plaatsen. Het geheim van deze mensen is een leven zonder te veel stress, het hebben van een helder doel in je leven, maar ook gezonde voeding, voldoende beweging en van betekenis zijn in je omgeving.

In onze regio ontstaan zogenaamde ‘BLOEIZONES’; dat is onze variant op de blue zone. Firda draagt hier actief aan bij door Maatschappelijke Diensttijd aan te bieden. En omdat veel van onze studenten ook na hun studie in de buurt blijven wonen en werken, zijn zij de toekomstige bloei of bruistabletten voor de Regio.

Bloei zone

Fryslân / Noordelijk Flevoland

MDT is brede vorming

Je doet het niet voor een cijfer en het is méér dan iets afvinken. Het is fijn dat je een studieonderdeel af kunt ronden met MDT, maar de echte waarde zit 'm in de ervaring en de betekenis, zoals:

- Iets positief op gang te brengen door je talent en vakmanschap in te zetten.
- Opmerken wat er met jouwzelf gebeurt wanneer je iets doet voor een ander
- En het gevoel onderdeel uit te maken van iets groters dan jezelf: dát werkt motiverend, het zorgt voor 'zin' en draagt bij aan zingeving.
- Door nieuwe mensen te ontmoeten en werelden te verkennen, werk je ook aan het oprekken van eigen ideeen. Zo vraagt het iets van je empathisch vermogen om je te verplaatsen in iemand die héél anders leeft dan jij.
- En er wordt een flink beroep gedaan op je nieuwsgierigheid, je moed om iets nieuws aan te gaan en je vermogen om je te verwonderen.
- En tot slot: het is ook best fijn dat je studie méér is dan alleen dat 'papiertje' halen.

Praktijkvoorbeeld erin voegen '…, '

Door de diversiteit aan ervaringen en uitdagingen op je MDT-pad, kom je iets te weten over je talenten en wat je belangrijk vindt. én denk je na over wat dat betekent voor jouw toekomst.
En, met een beetje geluk, kijk je met een voldaan gevoel terug op een unieke ervaring die indruk heeft gemaakt en je heel lang zal bijblijven.

MDT zet iets bij je in beweging. Dit geeft je de kans om je te ontpoppen tot Praktische Wereldburger. MDT is brede vorming!

Mogelijkheden

Clip: in, naast of op het curriculum

Klik hier of scan de QRcode om het filmpje te zien